

GONIEC

NIEDZIELNY I ŚWIĄTECZNY.

Dziennik dla Wszystkich illustrowany, a czasem nie illustrowany.

Wychodzi w każdą niedzielę i święto. Gdy święto schodzi się z niedzielą, lub gdy święta są dzień po dniu — wychodzi tylko jeden raz. Prenumeratorem miejscowym „Goniec“ odseła się do mieszkania.

Prenumerata wynosi wraz z nadzwyczajnymi i powieściowymi dodatkami:

tak we Lwowie, jak i na prowincji (z przes. poczt.):	
rocznie	8 zł. — ct.
półrocznie	4 „ — „
kwartalnie	2 „ — „
miesięcznie	— „ 70 „

W Poznańskim i Prusach, oraz w Niemczech 4 marek kwartalnie. — we Francji i we wszystkich innych krajach, oraz w Ameryce 5 fr. kwartalnie, które przesłać należy przekazami pocztowymi, lub w listach rekomendowanych.

Za ogłoszenia opłaca się 8 ct. za wiersz drobnem pismem, lub za jego miejsce. Opłata od ogłoszeń większych, stosownie do umowy.

Redakcja i Administracja znajduje się we Lwowie przy ulicy Ossolińskich l. 10 od frontu ul. Cichej, gdzie się przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia. Prenumeratę przesłać należy przekazami pocztowymi, lub w listach pieniężnych franco pod adresem: Do Administracji „Goniec Niedzielnego i Świątecznego“ we Lwowie. Listy powinny być frankowane.

Za granicą ogłoszenia przyjmują: w Wiedniu: Haasenstein et Vogler Wallfischgasse. A. Oepelik Stubenbastei, Rotter et Comp. I. Riemergasse 13, Daube et Comp. Maximilianstrasse 3; Berlinie, Wrocławiu, Hamburgu, Brunświku i Szwajcarji Haasenstein et Vogler; w Paryżu biuro anonśów pułkownika Raczkowskiego Foubourg Poissonier 32; w Peszcie ajencja ogłoszeń Langa. W Frankfurcie n. M. Daube et Comp.

Właściciel i naczelnie kierujący częścią literacką i administracyjną: **M. D. Chamski**

Sprostowanie.

W poprzednim numerze przez nieuwagę zecera, przekładano kolumny, które nie były na swoim miejscu. Ponieważ numerowanie stronic było dobre, więc ławo Szan. Czytelnicy pomyłkę sprostować będą mogli sami.

Nowiny od ręki.

— O zjeździe pedagogów w Przemyślu, który się odbył w tych dniach, o czem donosiły pisma codzienne, z dość obszernymi szczegółami — nie wiele możemy napisać, zapatrując się z ogólnego stanowiska na ten wiec naszych nauczycieli, którzy z wielkim pożytkiem, a często i z poświęceniem, spełniają swój obowiązek tak zaszczytny, a tak trudny i przykry, zwłaszcza, gdy się pomyśli o nauczycielstwie ludowem...

Tegoroczny zjazd pedagogów w Przemyślu przez cały ciąg obrad, a nawet zabaw, nosił na sobie pewne cechy apatji — może też w pewnej części przyczyniło się gorąco podzwrotnikowe, panujące podczas zjazdu — dość, że tak było. Gdy się bliżej przyjrzymy obradom i rezolucjom, w przyszłym numerze powrócimy jeszcze do zjazdu i wypowiemy z całą szczerością swoje uwagi — wypowiemy je z dobrą wiarą i bez tych zazęstych kadzideł, którem, w ogóle Towarzystwo pedagogiczne z pewnem nabożeństwem, jest obsłużwane...

— Goście w restauracji hotelu francuskiego we Lwowie skarżą się, że tamtejsza służba, formalnie narzuca się z piwem... Jeżeli się mało na to zwraca uwagę, to wciągu pięciu minut obstawią cię pół tuzinem kufli piwa... Jestto zwyczaj wiedeński, który się jednak praktykuje tylko w „bierhalach“, a nie w lepszych restauracjach — u nas zupełnie nie ma takiego zwyczaju i, jeżeli gość musi się literalnie opędać kelnerom od piwa i staczać z nimi bójki, a często dla świętego spokoju wypić piwa dwa razy tyle, ile mu zdrowie pozwala, to drugi raz do takiej restauracji nie przyjdzie...

— Z linii kolei Leluchowskiej donoszą nam, że wagony III. klasy mianowicie, są tak brudne i niewyczyszczone, że nie tylko od ławek brudzą się ręce, ale i całe ubra-

nie pozostaje w plamach — w wagonach n. p. pociągu wychodzącego bardzo rano z Tarnowa, znajduje się warstwa kurzu, na której najwygodniej pisać można — i to wszystko pasażerowie ubranie wytrą najsumienniej...

— Nowe ułatwienie celem szukania mieszkań po miastach, zaprowadzono w Berlinie. Właściciele kamienic, mający tam pomieszkania do wynajęcia, umieszczają na kamienicach swych tablice za szkłem, na których rysunek położenia pokoiów, wielkość i cena są dokładnie wyrażone. Sposób to bardzo praktyczny, ułatwiający szukającym mieszkań niekoniecznie przyjemne bieganie po piętrach i męczenie się niepotrzebnie, skoro się przekonali, że rozkład i wielkość mieszkania nie odpowiada ich potrzebom. Plan zewnątrz kamienicy wywieszony nie narąza także i dotychczasowych mieszkańców na niepotrzebne wizyty nieznanym osob. Czy u nas we Lwowie nie możnaby tego zaprowadzić?

— Podczas rewolucji francuzkiej hr. Saint Cyr w powozie swym jedzie przez ulicę i dojeżdża do żołnierza stojącego na warcie przy jednej z barykad ulicznych. Na zapytanie żołnierza: kto jedzie, wychyla się hrabia z powozu i woła: de Saint-Cyr. (Pan hrabia de Saint-Cyr.) Zagorzały rewolucjonista oświadcza, że od czasu wybuchu rewolucji nie ma żadnych „monsieur“. Niezadowolony hrabia opuszcza to słowo i anonśuje się jako le comte de Saint Cyr. „Hrabiów nie znamy“ odpowiada żołnierz. Na takie „dictum“ Saint Cyr przedstawia się, jako de Saint Cyr. Gdy żołnierz i ze słówka „de“ oznaczającego szlachectwo nie kontent, skonfundowany obywatel kontentuje się nazwiskiem Saint-Cyr. Lecz zagorzały rewolucyjost nieuznaje słowa „Sain“ oznaczającego „święty“. Nie pozostało przedostać się chcącemu hrabiemu nic jak nazwać się zwyczajnie Cyr. Ale słowo Cyr ma we francuzkiem to samo brzmienie co Sire, a to ostatnie jest tytuł króla. Naturalnie rewolucjonista nie może aprobować tego i nie che go przepuścić. Rozgniewany obywatel oznajmia swe nazwisko: „Nikt“, na co go dopiero żołnierz przepuszcza.

Echa z prowincji.

Z Podwołoczysk.

Jeżeli nie w Europie, to z największą pewnością w Galicji, najdroższą, jak powszechnie nazywają, „dziurą“, są Podwołoczyska, ni to miasto, ni to wieś, coś takiego, na co nie ma nazwiska w jeografji. Naturalnie, synowie Izraela są głównymi mieszkańcami tej „dziury“, w której najlepsze interesa robi... apteka. Niktby może temu nie uwierzył, a jednak tak jest, a jest dlatego, że wiele lekarstw apteka przyrządza za kordon, gdzie lekarstwa są droższe, bo nie wiem, czy wszyscy łaskawi czytelnicy wiedzą, że „dziura“, zwana Podwołoczyskami, leży tuż przy granicy rosyjskiej. Pan Schneider, właściciel apteki, jest zarazem dyrektorem towarzystwa wzajemnego kredytu, czyli zaliczkowego, które właśnie od czasu, gdy pan Schneider objął jego kierownictwo, wstąpiło w pomyslną fazę. W ogóle finansowa strona Podwołoczysk przedstawia się dosyć pokaźnie. Przez Podwołoczyska bowiem przechodzą wielkie transporta zboża, wołów, owiec i t. d. z Rosji, i wskutek tego w Podwołoczyskach znajduje się kilka poważnych firm komisowych, spedycyjnych i bankierskich, do których przedewszystkiem należą pp. Beres, Goldstein, Goldlust i inni. Panowie ci mieszkają w pięknych willach, urządzonych ze wszelkimi wygodami, prowadzą na większą skalę interesa, i mogą zupełnie zapomnieć, że żyją w „dziurze“...

Ale już najslabszą stroną Podwołoczysk, to jest... jedzenie. Oczywiście nie mówię tu o restauracji na stacji kolejowej, którą p. Tygier prowadzi przyzwoicie i uczciwie, ale restaurator w odeskim hotelu, jakiś Kaniuk, czy coś podobnego, nadużywa po prostu stanowiska publicznego zakładu. Nie dość, że daje źle jeść, ale tak drogo, że George we Lwowie nie śmiałyby takich cen nakładać... I co jest gorsze, że ceny w tej restauracji nie są jednakowe dla wszystkich, lecz inne dla miejscowych, a inne dla zamiejscowych gości, których uważa sobie za obowiązek ten pan Kaniuk żywcem ze skóry obdzierać. Cennika w restauracji nie ma żadnego, ani spisu potraw. Kelner, suchotnik, kaszlący i jakby z krzyża zdjęty, choć żyd, wylicza potrawy „na gębę“, a potem przy rachunku liczy, jak mu się tylko podoba... Sądzymy, że zwierzchność gminna w Podwołoczyskach, której naczelnikiem jest p. Filip, człowiek uczciwy i obywatel zacny — powinaby nakazać restauratorowi w hotelu odeskim w Podwołoczys-

skach, aby cennik potraw znajdował się w restauracji, ale właśnie umyślny brak cennika jestto poprostu łapka na gości... Na takie „kawały“, zwierzchność gminy nie powinna pozwolić — jest to publiczne nadużycie.

Tajemnica grobowca.

POWIEŚĆ

KSAWEREGO MONTEPINA.

(Przekład z francuskiego).

CZEŚĆ PIERWSZA.

K r w a w a n o c .

I.

Na cmentarzu.

Dwudziestego grudnia 1877 roku, o godzinie ósmej zrana, termometr inżyniera Chevalier wskazywał dziesięć stopni poniżej zera.

Wiatr dosyć silny dął od strony północno-wschodniej.

Pogoda była chmurna, ponura.

Cienka warstwa śniegu, spadłego nocą, pokrywała dachy i skrzypiała pod stopami przechodniów.

Stan nieba i drobne płatki, unoszące się w powietrzu, zapowiadały widocznie, że warstwa ta wkrótce zgrubieje.

Godzina ósma zrana w zimie to pora, kiedy robotnicy idą do swych zatrudnień.

Pięciu zuchów, ręce założywszy w kieszenie, czapkę nasunawszy na oczy, dolną część twarzy zasłoniwszy szerokim szalikiem wchodziło właśnie prędkim krokiem na cmentarz Pére Lachaise przez bramę naprzeciw ulicy Roquette, wielkie wejście, jak ją nazywają karawaniarze i wszyscy żalobnicy.

Po długich bluzach białych, włożonych na ubranie, można było poznać na pierwszy rzut oka, że są to kamieniarze, lub polerownicy marmurów.

Przy bramie stał stróż zziębnięty, przestępował z nogi na nogę, chociaż od zimna bronił się grubym płaszczem z podwójnym kołnierzem i dozorował dwóch robotników, którzy zmiatali śnieg z drogi i posypywali chodnik piaskiem, dla zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom.

Zobaczywszy pięciu idących, stróż zaczął się śmiać.

— A wy co tu robicie? — zawołał. Czy to dzisiaj robota, Cabirolu?

Idący przystanęli, a ten, którego stróż nazwał Cabirolem, odpowiedział:

— Na taki czas pracować, panie Paskalu! Albo to kto może! Cement tak marzenie, że go ani, weź, a dłużej przylgnie ci w jednej chwili do palców.

— Więc po co, u diabła, tu idziecie?

— Przyszliśmy pookrywać rogożami naszą robotę i pochować narzędzia... zobaczysz pan, jak śnieg zaraz będzie padał.

— Idźcie, moje dzieci, ja sam także

pójdę rozegrzać się, póki nie nadejdzie jaki pogrzeb... brr! jakie zimno!

Stróż kazał to i owo zrobić zamiatającym śnieg, którzy miotłami wywijali zawzięcie, co kilka minut w ręce chuchając, poczem wszedł do swej komórki, opalanej małym żelaznym piecykiem.

Robotnicy tym czasem podążyli dalej. Cmentarz Pére Lachaise znany jest wszystkim; miejsce to spoczynku umarłych rozległe, a we wszystkich „przewodnikach“ wskazują je za jedną z głównych osobliwości Paryża.

Któż też z Paryżan nie był na tym cmentarzu, podzielonym kratami żelaznymi i sztachetkami drewnianymi na niezliczone części, w których mieszczą się groby, lub mogiły?

Kto z ciekawością nie przyglądał się tym pomnikom grobowym, większym i mniejszym, bogatszym i skromniejszym, z napisami, godłami, ozdobami i herbami, tym pomnikom stylu wszelakiego i prostym, skromnym, wzruszającym i przesadą swoją do śmieszności dochodzącym.

Dokoła grobów mnóstwo nieśmiertelników, mnóstwo świeżego i zwiędłego kwiecica, bluszcza smętnego, cyprysów melancholijnych, cały gaj krzewów.

Całun nieskazitelnej białości powlekał siedzibę śmierci.

Drzewa, ogołoczone z liści, wyciągały ponad mogiłami gałęzie, obciążone szronem.

Na cmentarzu panowała cisza uroczysta.

O godzinie tak wczesnej nikt po alejach nie chodził, żadna istota ludzka nie klęczała, nie modliła się przy mogile.

Mylimy się... Była jedna, ale tylko jedna.

Był to człowiek lat pięćdziesięciu, który tylko co przyszedł z wiankiem w rękę i dążył przez wielką aleję, prowadzącą do kaplicy w górnej części cmentarza.

Szał w czarne kratki z białymi, zakrywał mu część twarzy od dołu.

Od kapelusza niskiego z szerokimi skrzydłami cień padał na policzki.

Na sobie miał szeroki paltot, obszyty futrem.

Szedł zwolna i przystawał chwilami, rzucając dokoła wzrok przenikliwy.

Pięciu robotników, którzy przed kilku minutami rozmawiali w bramie ze stróżem, udało się prawą aleją, ciągnącą się obok słynnego grobu Abelarda i Heloizy.

Szli tu aleją aż do placu, gdzie stoi pomnik Berryera, z posągiem znakomitego adwokata.

Tu ziemia spuszczać się zaczyna na dół, a przy placu schodzi się kilka alei, prowadzących do dolnego cmentarza.

Zamiast pójść jedną z tych alei, robotnicy nasi weszli na nie wielkie schodki, ułożone wśród mogił i znaleźli się na ścieżce, biegnącej między pomnikami:

Tutaj mieścił się oddział dziewiętnasty. Człowiek, którego stróż nazwał Cabirolem, był podmajstrzym w tym warsztacie, gdzie pracowali jego towarzysze.

Szedł naprzód, inni za nim gęsiego.

Nagle zatrzymał się naprzeciw wielkiego grobowca w stylu gotyckim, do którego prowadziły drzwi z otworem w kształcie trójliścia i krzyknął przeraźliwie.

— Co takiego? — spytał robotnik, który szedł tuż za nim.

Podmajstrzy rękę wyciągnął ku ziemi.

— Patrz.... — odezwał się głosem drżącym.

Na śniegu przy nodze jego widniała plama czerwona.

— Cóż to? — mówił dalej robotnik. — A to, jakby krew.

— A tak — prędko odpowiedział Cabirol — to krew. Ale zkąd?

Trzeci robotnik zbliżył się do drzwi grobowca.

— Ztąd! — wykrzyknął, wskazując na próg z czarnego marmuru, przy którym widać było strugę skrzepniętej krwi.

— Co to znaczy? — szepnęło dwóch, czy trzech robotników.

— Niech diabli mnie porwą, jeśli wiem, ale musimy się dowiedzieć.

Powiedział to Cabirol, i wspiąwszy się na palce, przyłożył oczy do drzwi żelaznych grobowca.

— Widzicie tam co? — spytały ciekawe głosy.

— Nie, nie.

— A jednak to ztamtąd.

— Widzę tylko ścianę naprzeciw, może z drugiej strony będzie lepiej...

— Poszukamy.

Mówiąc to, robotnicy otoczyli grobowiec dokoła.

Grobowiec był dość wysoki, rozmiarów majestatycznych i zajmował przestrzeń około dwudziestu ośmiu do trzydziestu łokci kwadratowych.

Ściany boczne, tak samo, jak i drzwi, zaopatrzone były w otwory, lecz otwory te znajdowały się tak wysoko, że zajrzeć w nie nawet olbrzym nie mógłby.

Zresztą, łatwo było dać sobie z tem radę.

— Podstawcie plecy — rozkazał Cabirol.

Jeden z robotników, ciekawością palający, czempredziej stanął przy ścianie i podstawił grzbiet.

Podmajstrzy wlaź na te zaimprovizowane schody, uchwycił się za płaskorzeźbę i, dosięgnawszy otworu, przesunął przezeń głowę.

Nagle wykrzyknął, rzucił się w tył i padł blady jak śmierć, wargi mu drżały, twarz wyrażała zgrozę.

Robotnicy otoczyli go natychmiast, a na widok tak wyraźnego przerażenia, sami stali zestraszeni.

Strach wysoce jest zaraźliwy.

Bali się, sami nie wiedząc czego.

Nareszcie jeden z nich spytał niepewnym głosem:

Cóż tam jest?

— Kobieta? — powtórzyli czterej robotnicy.

- Tak.
- Żywa?
- Nieżywa!... zabita!...

Ostatnie to słowo wzmogło do szczytu wzruszenie i przestrasz.

Robotnicy lekko obejrżeli się dokoła, jakby im jakieś niewidzialne niebezpieczeństwo groziło.

Pierwszy Cabirol odzyskał zimną krew.

— Prędej! prędej! — zawołał. —

Trzeba wyjaśnić tę straszną historję, która jest dla mnie niepojętą. Ale może kto lepiej zobaczy odemnie... Niech jeden z was zawiadomi dozorcę, a my tutaj poczekamy.

— Idę... — odezwał się najmłodszy z robotników.

I pobiegł do dozorcę, kancelarja którego znajdowała się po prawej stronie od wejścia, obok cmentarza żydowskiego.

Przez drogę powtarzał sobie ciągle:

— Co za zdarzenie! mój Boże! co za zdarzenie! (C. d. n.)

Teatr — koncerty — widowiska.

Tak jak mówiliśmy w jednym z poprzednich numerów, wszelkie pogłoski, co do objęcia krakowskiego teatru przez p. Jana Dobrzańskiego, okazały się mylne. Najprzód pogłoskom tym zaprzeczył „Czas“, a potem adwokat p. Dobrzańskiego w „Nowej Reformie“ doniósł, że wszelkie układy z p. Koźmianem zostały zerwane. I to doniesienie było także nieprawdziwe, bo układów żadnych nie było, a tylko p. Koźmian zapytywany był przez p. adwokata, pod jakimi warunkami odstąpiłby p. Dobrzańskiemu dyrekcję teatru krakowskiego — p. Koźmian zaś nie mając żadnego zamiaru odstąpienia teatru p. Dobrzańskiemu, podał takie warunki, na które nie tylko niktby się zgodzić nie mógł, ale zakrawały po prostu na żarty. W ogóle trudnym jest do pojęcia, dlaczego pewna część naszej prasy pragnęłaby kierownictwo teatru krakowskiego widzieć w rękach p. Dobrzańskiego. Taki monopol teatralny na Galicję, sprzeciwiałby się wprost interesom sceny polskiej, a dla artystów byłby szkodliwy. Jeśli istotnie p. Koźmian nie chce dalej prowadzić teatru krakowskiego, to zdaniem naszym byłoby wielce pożytecznym dla kraju, gdyby dyrekcję teatru krakowskiego objeli państwo Chłapowscy. Wówczas pani Modrzejewska już ze względu na swoje znakomite stanowisko artystyczne, odnowiłaby świetne tradycje krakowskiego teatru, i byłaby magnesem przyciągającym nie tylko szeroką publiczność, ale i wybitne talenta aktorskie — pan Chłapowski zaś, jak wiadomo, wyborny znawca rzeczy teatralnych i niepospolity estetyk sceniczny, byłby bardzo pożądanym kierownikiem takiej sceny, jaka powinna być w Krakowie.

P. Sobiesław, jak doniosły pisma warszawskie, przybył do Warszawy i uzyskał pozwolenie debiutowania na scenie teatru letniego, donoszą nam jednak z Warszawy, że pomimo tych debiutów, p. Sobiesław nie zostanie zaangażowany do rządowych warszawskich teatrów.

Na łożu śmierci.

(OBRAZEK WIEJSKI).

Była noc zimowa, jasna, ale bardzo wietrzna i mroźna. Księżyc srebrny płynął po niebie wyiskrzonym od gwiazd, na rozległych zaś polach i łąkach, pokrytych białym całunem, migotały kryształki śniegowe. Z drzew zwieszały się festony przemarzłego śniegu, który także grubą warstwą pokrył słomiane dachy chałup, rozleżał się na spadzistościach wzgórz i ubielił kopuły kościołka.

Cisza panowała zupełna, ludzie spali, a nawet psy pochowały się po kątach przed mrozem. — Od czasu do czasu tylko, gdy w lesie pobliskim ozwało się przeciągłe wycie wilków, psiska budziły się ze snu i głosem szczekaniem odpowiadały na pogróżki leśnych drapieżców. Po tem znowuż zalegała cisza grobowa nie przerwana niczem, chyba tylko szumem ostrego wichru, który się szamotał z drzewami — i odzierał je z owych białych festonów śniegu przymarzniętego do grubych konarów.

Okolice, której opowiadanie niniejsze dotyka, nie należała do malowniczych i wspaniałych; gdzie niegdzie tylko falowate wzgórki wznosiły się ponad równinę łagodnie. Oko nie mogło się tu cieszyć różnaitością linii i płaszczyzn, jak w górach — ale zato na szerokich polach i łąkach, wśród sosnowego boru i kęp olszyn, rozrzuconych po błotach, panowała owa smętna, tęskna poezja równiny — usposabiająca do marzeń i dumań.

Nad niskimi chatami szumiały wysmukłe topole, po polach rozsiadły się grubsze przysadziste i krępe, a nad brzegiem rzeczutki złota wierzba płakała gałązkami drobnymi, odartymi z listków. Dziś te gałązki obumarłe, przemarzłe milczą smutnie; ale gdy wiosenne słońce przygrzeje, zazienienia się, odżyją i popłynię z nich smętna, niewyszukana melodia, a pod tchnieniem prostaczka zabrzmi zakłęta w nich pieśń wiosenna. I cała ta uspiona ziemia zbudzi się odżyje, zakwitnie.

Ale tęskna poezja równiny odrywa nas od przedmiotu; — pod wpływem jej czarów pióro radeby wypowiedzieć służbę spokojnej prozie — i dać się unieść marzeniom...

Wracajmy przeto na ziemię. Przejdźmy cicho przez wioskę uspioną i dążmy za drobnym światełkiem, które migoce w oddali.

Światełko to zdaje się świadczyć, że jest ktoś jeszcze czuwający o tak spóźnionej godzinie, ktoś, komu sen powiek nie skleił. Kto jest ten ktoś, czy cierpi, czy tęskni, czy pracuje?

Idźmy za światełkiem.

Prowadzi nas ono na pochyłe wzgórze, na którym wznosi się mały, lecz piękny nader kościołek gotycki. Smukła jego wieżyczka strzela w niebo i dźwiga na sobie krzyż złożony, jaśniejący w blaskach księżycowych.

Ten krzyż zdaje się czuwać nad ludźmi i błogosławić wszystkich. On zdaje się mówić do smutnych i strapionych: „przyjdźcie — a pocieszeni będziecie“, i widocznie przychodzą strapieni, wezwaniu temu posłuszni — gdyż ciężkie głazy, z których schody przed drzwiami kościelnymi zrobione, wydeptane są zupełnie. Ileż to pokoleń, na tych kamieniach klęcząc, wylewało tu gorzkie łzy niedoli, szukało pociechy w smutkach i strapieniach...

„Błogosławieni, którzy cierpią“, napisano na bramie kościelnej — a ludzie wierzą temu i cierpią cicho, bez jęków w tej nadziei, że kiedyś pocieszeni zostaną...

Światełko już tuż przed nami... Jaśnieje ono w domku niskim, który się zgarbił ze starości, a widocznie długie, długie lata pamięta, gdyż tak jest pochylony, że okienka ma prawie przy ziemi.

Jakby swojej starości się wstydząc, schował się ten domek garbaty w ogród, pod opiekuncze konary lip potężnych, które także nie dzisiejsze pamiętają czasy.

Pomimo jednak niepozornej powierzchowności swojej, domek to ciepły i wygodny. Pamięta on owe lata, w których kościół z głazów, a dworki z modrzewiów stawiano — i jako owych czasów zabytek zachowuje się dobrze i pełni służbę swą, jak przed wiekami — jak niegdyś, zanim ściany jego poczerniały, a dach aksamitnym, ciemno-zielonym mchem porósł.

Ścieżka, wydeptana dobrze w twardym, zmarzniętym śniegu, świadczy, że często przychodzą ludzie do starego domostwa.

Nie dziwnego — to plebania, a w niej mieszka ksiądz stary, blisko od pół wieku doradca i opiekun duchowy tej wioski.

Miał on czas żyć się z ludźmi i przyzwyczaić się do nich. Sam jeden w parafji chrzczył małych, starych grzebał, młodym parom błogosławił, znał też wszystkich i uważał ich, jakby za rodzinę własną — jak za swoich najbliższych.

Cóż dziwnego? tyle lat...

Rówieśnicy jego, o ile zostali przy życiu, zajmowali już wybitne stanowiska w kościele — jeden infule nosił, drudzy w kapitułach i konsystorzach mieli znaczenie — ale on nie zazdrościł im dostojęstw i na los się nie skarżył. — Jemu dobrze było wśród tej gromadki ludzi prostych, których sercami kierował, i których serca umiał sobie pozyskać. Nie pragnął dostojęstw i godności — a gdy go raz chcieli na wyższym stanowisku umieścić, wypraszał się od tego.

— Zostawcie mnie — mówił — tam, gdzie jestem; mnie dobrze z nimi i im ze mną — naczóż taki dawny stosunek rozrywać?

Uszanowano wolę staruszka i zostawiono go w spokoju.

Zajrzyjmy do plebanji przez okno. Przy stole założonym książkami, siedzi srebrnowłosy starzec i pisze, a od czasu do czasu do książki zagląda. Umeblowanie pokoju jest proste bardzo i skromne. Kilka szaf z książkami, klęcznik, sofka i łóżko, kilka

obitych skórą krzesel, oto i wszystko. Na ścianach dwa obrazy treści religijnej — to cała ozdoba pokoju, który służy za sypialnię i pracownię zarazem.

Staroświecki zegar z kukułką gładzie miarowo. Nareszcie kukułka ukazuje się i kuka.

Ksiądz obejrzał się, zegar wskazywał pierwszą po północy.

Staruszek wstał, wyprostował się — i włożył w książkę zapisane kartki. Przyjrzyjmy mu się.

Wysoki jest i szczupły, o twarzy bladej i kościstej; na wyniosłym czole i w oczach pełnych blasku maluje się inteligencja wysoka i energja. Siwe, prawie białe włosy, dodają mu powagi.

Jest to posągowa prawie postać. Kiedy wyprostował się i stanął z rękami skrzyżowanymi na piersiach, to zdawało się, że się widzi przed sobą jeden z tych portretów, które się dawniej na korytarzach klasztornych widywało — tyle było w tej postaci spokoju — tyle inteligencji i powagi.

W oczach rozumnych i błyszczących, jaśniał jednak jakiś szczególny promyk dobroci — a kto się dobrze wpatrzył w tę twarz poważną — widział, że ma do czynienia z człowiekiem, który potrafi skarcić i zgromić — ale który umie także wyrozumieć i przebaczać.

Ksiądz Wincenty, gdyż takie nosił imię, ukończywszy pracę nad kazaniem, które na niedzielę przysposabiał, przeszedł się kilka razy po pokoju, poczem odmówiłszy modlitwę, zgasił światło i rzucił się na łóżko.

Należał mu się spoczynek.

Z lasu, na sianach prostych, zaprzężonych w dwa małe, ale żwawe koniki, spieszono ku wsi dwóch ludzi. Obadwaj otuleni byli w kozuchy — a głowy mieli poobwiązywane chustkami, gdyż noc była mroźna i wicher smagał po twarzy, jak biczem.

Znać, że im pilno było — gdyż jeden z nich coraz to szarpnął lejcam, a koniki pędziły, jak szalone. Śnieg skrzypiał pod płozami, para buchała koniom z nozdrzy i marzła natychmiast, osadzając się na pyskach i grzywach, które się białymi zdawały.

Jak błyskawica przelecieli przestrzeń dzielącą las od wioski — dopiero we wsi zwolnili koniom biegu, i minawszy chaty, skierowali się ku plebanii.

Tu zatrzymali konie. Jeden z jadących poszedł bramę otworzyć. Nie przedstawiało to żadnej trudności, gdyż była ledwie przytkniętą. — Podjechali pocichu pod same drzwi plebanii.

Jeden został przy koniach, drugi kilkakrotnie za klamkę poruszył. (C. d. n.)

Z wystawy warszawskiej.

(Szkice humorystyczne i nie humorystyczne).

V.

Panowie Szulim Abgemacht i Lejzor Kiksman są to w dziale swojej specjalności, konserwatyści; pomimo tego jednak,

w pawilonie barona Lessera wszystkim przyrządom i narzędziom przypatrywali się w skupieniu ducha i z natężoną uwagą. Na ich poważnych obliczach nie mogłem wszakże dostrzedz zachwyty, przeciwnie — widziałem raczej pewien złośliwy, ironiczny uśmiech:

— Panowie są zapewne specjaliści? — zapytałem moich znajomych.

— Co pan powiada takie słowo? Jakie specjalisty? dla czego my mamy być specjalisty? Czy my robimy specjałów — czy kawałek masła, albo trochę sera, to jest specjały? My panie jesteśmy sobie proste pachciarze i bardzo rzetelni ludzie. Przyjechaliśmy do Warszawy i powiedzieli nam żydki, że tu jest wystawa; że się najechało ludzi, i że różne panowie pokazują kimedje z bydłem, z koniem, kurem, kaczką, nawet z tem stworzeniem, za przeproszeniem pana, co nie pasuje powiedzieć. Więc myśmy tu przyszedł — i akurat trafiliśmy na takiego pana, co pokazuje sobie różne kimedje z mlekiem...

— Ależ moi panowie, pozwólcie sobie powiedzieć, że to wcale nie komedja — to postęp, powinniście sobie takie rzeczy posprawiać do swego fachu.

— Zaco pan dobrodziej kpi sobie od biednych ludzi? Dlaczego każe nam takie interesa sprawiać? Nasze dziadki tego nie znali i my znać nie będziemy. Naco nam taka maszyna? co do niej trzeba parę koni zaprzęgać, naco nam te kierznioń, prassów, malowanych statków, sprężynków?... Bogu dzięki my robimy masło w beczce, kamieni w polu jest dość, bierze się taki kamień i kawałek deski, i jest taka fajna prasa..., że niech nasze wrogi tam swoje głowy wsadzą! Zdunów po okolicy też nie brak, za kilka groszy można kupić od nich, jak największą dzieżkę... a co się tyczy tych malowanych wózków — to z przeproszeniem honoru pańskiego, jest czyste kimedje i żaden pachciarz takiego interesa sobie nie sprawi.

— Dlaczego?

— Jak to znać, że pan nie pachciarz. Napsikład ja jadę z mlekiem do Warszawy, to pan myślisz, że ja tylko wiozę w moje bryczkę samo mleko? Niech Bóg zabroni, ja tam włożę jeszcze czele, albo dwa czele, korczyk zboża, trochę kartofli, co się trafi; a jak powracam z Warszawy to wiozę baryłkę śledzi, beczkę nafty, trochę żelastwa, postronków i innych towarów... no! proszę pana, gdzie ja to wsadzę w taki blaszany wózek? jaką ja wygodność mogę mieć z niego? Powiadam panu, co to wszystko ciste kimedje.

— A jednak dużo obywateli zaprowadza u siebie takie rzeczy i dobrze na tem wychodzi.

— Oj niech moje wrogi tak nie wychodzą — jak te obuwatele wychodzą — ale cóż robić proszę pana, teraz taki czas, że wszystko się na żydów obraca. Co dzień to co nowego jest żeby, żydów zgubić, żeby ich zniszczyć...

— Tak, tak, — dodał sentencjonalnie

Lejzor Kiksman, tera cały szwat na żydów idzie... ale uni nam wielgie rzeczy nie zrobią. My nie psiepadliśmy w gorszych interesów, nie przepadniemy i teraz. Pan Bóg miłosierny jest, a przez żydów nigdy świata nie było i nie będzie...

— Nie a nic was moi panowie nie rozumiem.

— Pan nie rozumie? Panowie zawsze nie chcecie to zrozumieć. To ja panu co powiem. Dawniej byli żydki furmamy, porządne ludzie — to zrobili na nich koleje żelazne. Dawniej żydki wiedzieli wszystkie polityke — to zrobili na nich gazetów; dawniej było tysiące krawców, rękawiczników — to zrobili maszyny, żeby im też chleb odebrać! No — a dalej było jeszcze trochę pachciarzy — mieli kawałek chleba, to przyszedł ten pan... jak on się nazywa ten pan?

— Baron Lesser.

— Baron Lesser... to on przyszedł i sprowadził centryfugę, a wiesz pan dobrodziej do czego służy ten centryfuga?

— Do szybkiego odtłuszczenia mleka — a przez to do ułatwienia i uproszczenia całej fabrykacji nabiału.

Szulim uśmiechnął się.

To nieprawda jest, on nie do tego służy — to jest maszyna do zabijania pachciarzów.

— Co pan mówisz za głupstwa!!

— Ny, ny, to nie głupstwa — jak ten pan Lesser zacznie gadać, że mleko to takie wielgie declije! taki rarytas! że majątek można na tem zrobić! jak zacznie pokazywać różne maszyny, maszynki, sprężynki — to szlacheć zaraz zacznie sam z mlekiem handlować — i pachciarza wypędzi — a pachciarz gdzie pójdzie? Widzisz więc pan, że ta maszyna, to wcale nie jest do mleka, tylko do pachciarzów — ona z nich chce tłuszczu wypędzać...

Nie wiedziałem, co na to odpowiedzieć.

Szulim spojrzął na swego towarzysza, poglądził kasztanową brodę i mówił dalej:

— Ta maszyna nie zabije od razu nas wszystkich. Bogatsza szlachta posprawia sobie takie centryfugi, prasy, malowane wózki i będzie handlowała z mlekiem, z serem, z masłem. Trudno, niech ona sobie handluje, my i tak z bogatszej szlachty nigdy wielkiego zysku nie mieli. Dla nas zostanie jeszcze dużo biedniejszych — takich pocziwych ludzi, co bez nas żyć nie mogą...

— A jak ich zabraknie...

Tych biednych?

— Tak — jeżeli się wezmą gorliwie do gospodarstwa i przestaną być biednymi...

— Nie, proszę pana, kapcanów nigdy na świecie nie zabraknie — a przy nich zawsze i my będziemy mieli życie... Bez tych maszynów, bez tego figłów — po staremu...

— Widzisz pan jednak, świat się poleruje — ludzie co dzień się uczą rozumu.

— Więc co z tego?

— A no to, że właśnie ci biedacy

zamiast wam dawać życie — zechcą swymi siłami własne ratować, a chcąc je ratować, wezmą się może choćby do... centryfugi, i tych figlów pana Lessera. Czy sądzisz pan, że do tego nigdy dojść nie może?

— Dlaczego? może dojść — ale jak dojdzie — to już będzie wszystko jedno.

— Jakim sposobem?

— Bo się wtenczas... szwiat skończy.

Z całego świata.

Najnowszym wybrykiem mody paryskiej jest uwiecznianie na sukniach godeł ulubionych zajęć danej elegantki. Jeżeli która z pań jest zwolenniczką krokietu, suknie jej zdobić powinny haftowane, wrobione, lub drukowane młotki i bile, a naśladować ją winny zwolenniczki „lawn-tennis“, „cerceau“ i „krikieta“. Suknia uprawiającej sport wodny, lub zajmującej się łowieniem ryb, musi być zasiana łódkami i wiosłami, lub też wędkami, haczykami i sieciami. Toż samo stosuje się do wszystkich innych rodzajów sportu. Suknie takie, będące wiernym odbiciem upodobań ich właścicielki, są po większej części z lekkiej wełny, lub kretonu, koloru granatowego, lub „écru;“ barwa danych godeł zaś jest dowolną. Słowem, nowy figiel i nowy grosz do kieszeni właścicielki konfekcji.

W Nowym Jorku istnieje Towarzystwo opieki nad błąkającymi się po ulicach dziećmi. Działalność tej instytucji filantropijnej jest rzeczywiście bardzo pożyteczną. Statystyka wykazuje, że liczba przestępstw, popełnianych w tem wielkiem mieście przez nieletnich, zmniejszyła się w olbrzymim stosunku. Gdy w roku 1860 na 1000 mieszkańców było 14 przestępców nieletnich kryminalnie skazanych, w roku 1881 cyfra ta spadła do 5-ciu. Towarzystwo posiada 6 wielkich domów, z których jeden jest przeznaczony wyłącznie dla dziewcząt. Nieletnim, przyjmowanym do tych domów, Towarzystwo stara się znaleźć zatrudnienie, i z zarobku swego płacią oni za nocleg i żywność. W ciągu roku Towarzystwo przyjęło 14.192 dzieci na pomieszkanie, stół i naukę i z tej cyfry odeszło 3,957 do różnych zatrudnień, po większej części do farm rządowych. Od czasu otwarcia zakładów przebywało w nich 187.952 dzieci, z których 67,287 zawdzięcza Towarzystwu zapewnienie bytu.

Instytucje naukowe amerykańskie w Turcji. W tych dniach odbyło się w Konstantynopolu, w słynnym „Robert-College“, uroczyste rozdanie dyplomów i nagród studentom tegoż zakładu. Na akt ten przybyło przeszło 600 osób, między którymi amerykański „chargé d'affaires“ p. Emnet, pełnomocnik angielski sir W. A. White, wielki wika-ry patriarchy ekumeńskiego, przedstawiciel patriarchy armeńskiego i egzarchy bułgarskiego. „Robert College“ stoi na czele zakładów naukowych, wznoszonych w Turcji przez

stowarzyszenie z Bostonu, które w tym celu wysłało do państwa tureckiego specjalnych misjonarzy. Znaczniejsze szkoły amerykańskie w Turcji znajdują się w Sivas, Erzerum, Harpoot, Cesarea, Marasz, Aintab, Alep itd. Pierwsze miejsce zajmuje jednak „Robert-College“, mieszczące się we wspaniałym budynku i posiadające przeszło 400 uczniów, po większej części bułgarów; oprócz tego uczęszczają do zakładu grecy, armeńczycy i mała liczba Turków. Prawie wszyscy obecni urzędnicy bułgarscy pobierali naukę w „Robert College“; liczba profesorów instytutu, na czele których stoi dr. Washburn, wynosi 30, językiem wykładowym jest angielski

Nowiny literackie i artystyczne.

Arcydzieło mechanizmu scenicznego przygotowuje teatr Gaité do nowej „féerie“ p. t. „Paluszek“ (Le petit pouce). W końcu pierwszego aktu przedstawiony jest las, zajmujący całą scenę; olbrzymia dekoracja ta zapada się w całości w ziemię, aby ustąpić miejsca wspaniałej panoramie. Podczas odbytej w tych dniach próby mechanizm funkcjonował świetnie. Zabawka ta kosztuje fr. 20.000 i... pewnie się opłaci.

Rzeźbiarz warszawski p. Bolesław Syrewicz wykonał własnym kosztem i pracą, tablicę pamiątkową dla twórcy pomnika Sobieskiego na moście Łazienkowskim, Pinka. Tablica ta umieszczoną zostanie w jednej ze ścian katedry św. Jana.

Gospodarstwo miejskie i wiejskie.

Skutecznym środkiem przeciw zawczesnemu podstawaniu się mleka ma być wpuszczenie kilku kropli soku wyciśniętego chrzanu do konwii mleka i następne przemieszanie.

Konserwowanie skór i rzemieni. Aby rzemień i skórę ochronić przeciw szkodliwym wpływom wyciwów amoniakalnych w stajniach, zaleca się bardzo do używanego zwykle smarowidła dodać pewną ilość gliceryny. Przez co utrzymuje skóra przez dłuższy czas swą giętkość i miękkość i skutkiem tego dłużej trwa, nie psując się wcale, co ze względu na wysoką cenę skóry powinno być bardzo na ręce naszym gospodarzom.

Odpowiedzi od Redakcji i Administracji.

PP. Autorom wierszy: „Do Jaskółki“, „Niedaleko jabłko od jabłoni pada“ i „Sokoły“ — utwory panów drukowane nie będą.

P. W. C. w T. Staramy się i będziemy się ciągle starali, aby mieć korespondencje nie tylko z miast i miejscowości znaczących, ale i z mało znaczących.

P. Z. Z. w K. Objaśnień żadnych nie potrzeba.

P. Eugenji niecesarszowej. Widać to i z listu pani, że zanadto pani demagogicznie traktujesz ortografię, bez której jednak trudno się dziś kobiecie wykształconej obejść zwłaszcza takiej, która w „kwestji kobiecej“, pragnie wypowiedzieć ważnych słów kilka.

Nadesłane.

W Tarnowie firma księgarska Delong i spółka przeszła w tym roku za własność p. Raszki, fachowego i uzdolnionego księgarza, który z poprzedniego lokalu przeniósł swój handel księgarski vis à vis. Pan Raszka w nowym lokalu urządził z całym komfortem i elegancją, powiększył swój handel w rozmaite rekwizyta i przybory do pisania wzbo-gacił, a przytem co najważniejsze, rozszerzył znacznie dział bibliotekarski i takowy zaopatrzył w najcenniejsze dzieła i tłómaczenia, zaś dla amatorów muzyki olbrzymi zapas otrzymuje świeżych nut, a przytem posiada z najpierwszych fabryk skład fortepianów najnowszej konstrukcji — to też każdemu, chcącemu korzystać, radzimy i polecamy księgarnię p. Raszki. (3770—1—1)

Ogromnie stara firma, bo przeszło wiekowa, jedna może z najstarszych w całej Galicji i najuczciwiej prowadzona, posiadająca niezmiernie bogatą piwnicę, wina, rummy i tp. przeszło po sto lat w tych piwnicach się przechowywały, olbrzymi zapas towarów świeżo zawsze sprowadzanych wprost z fabryk świadczyły, iż tak bogata firma miała rozszerzoną we wszystkich warstwach społeczeństwa naszego klientelę, i firma ta, będąca w Jarosławiu własnością p. Juśkiewicza, który dla podeszłego wieku swego usunął się zupełnie z handlu i odsprzedał takowy panu Józefowi Krasickiemu.

Na samo wspomnienie wszyscy drżeli, by tak tradycyjna firma nie przeszła w ręce żydów, to też pan Juśkiewicz długo się namyślał, dopokąd nie poznał p. Krasickiego, w którym potrafił ocenić człowieka uczciwego, z charakterem, a co najważniejsze człowiek fachowy, bo praktycznie i teoretycznie w zawodzie kupieckim wykształcony. Właśnie przed kilku miesiącami p. Krasicki wszedł w zupełne posiadanie magazynu kolonialnego po panu Juśkiewiczu, co na publiczności zrobiło nader miłe wrażenie; to też dowód najlepszy, że w tak krótkim czasie potrafił sobie uzyskać ogólną sympatję — ponieważ dla każdego bez różnicy jest nader wprzejmym, a co najważniejsze sumiennym — dodać i to musimy, iż Jarosław szczycić się może, że tak wielka firma dostała się w ręce tak uczciwe.

Na pierwszym wstępie pan Krasicki zaprowadzał wszelki możliwy porządek.

Każdemu obywatelowi mieszkającemu w Jarosławiu i w obrębie tegoż radzimy wszelkie domowe potrzeby nabywać tylko z handlu p. Krasickiego, którego towar zawsze jest świeży i tani — przeciwnie inne handele sprzedają towary takie, które po kilka lat są zleżałe.

Polecamy, jako jeden jedyny handel w Jarosławiu, gdzie każdy z kupujących zupełnie zadowolonym będzie.

Kilkunastu Obywateli i stałych 3771—1—1 klientów firmy p. Krasickiego.

INOWOŚCI

Zakład chemiczno-kosmetyczny
MARBACH i LANDAU
w Brodach
EAU de POLOGNE
(WODA POLSKA)

sporządzona i destylowana przez magistra farmacji

Henryka Marbacha

Przez szczęśliwą kombinację udało się nam wytworzyć perfumę i środek toaletowy, który między wszystkimi dotychczas znanymi, zwykłej z pomocą krzykliwej i bezczelnej reklamy rozpowszechnionymi perfumami nie znajduje sobie równego. Nie szczydziłymi żadnych trudów i zachodów, aby zalepty naszej **Eau de Pologne** zbadać we wszelkich możliwych kierunkach, poddaliśmy takową rozbirowi i orzeczeniu wytrawnych znakomitości fachowych, a wynik tych wszystkich badań był wprost zdumiewający. Wszelkie zalepty, jakich wymagać można od podobnych środków toaletowych, posiada nasza **Eau de Pologne** w nader obfitej mierze. Delikatna jej woń, misterna rozmaitość takowej i trwałość skutków nadają tejże **Eau de Pologne** bezwzględnie pierwszeństwo **nawet przed prawdziwą wodą kolońską.**

Zalepty odrzeźwiania i wzmocnienia nerwów, które **Eau de Pologne** w najwyższym stopniu posiada, uczyniły takową jednym z najbardziej skutecznych domowych środków **hygienicznych.** W szczególności łagodzi wodą tą nawet najwrażliwiejszy **ból zębów, rozdrażnienie nerwów, migrenę** i t. d. — Jako **perfuma** napełnia pokoje długo przechowywającym się i orzeźwiającym zapachem. Przez swoje ożywiające własności przy użyciu zewnętrznym musi być **Woda Polska** zaliczona do najprzedniejszych środków toaletowych. Receptę i twarz wodą tą zwilżone natychmiast odświeżają się, orzeźwiają i odmładzają, a w szczególności nabiera skóra twarzy większej elastyczności, w skutek czego płeć oblicza uzyskuje szczególnie powab. Kto do kąpieli pozwoli sobie dodać pół szklanki wody naszej, wyjdzie po kąpieli jakby odrodzony, uczuje się o wiele silniejszym i żywotniejszym. Nie należy się przeto dziwić, że nasza **Eau de Pologne** w tak krótkim czasie uzyskała tak znaczny rozgłos. Kto raz użył naszej **Wody Polskiej**, pewnie nie wróci do używania innych środków. Liczne listy uznania naszych odbiorców są najwymowniejszym dowodem doskonałości naszego wytworu.

Gdy sposób przyrządzania **Wody Polskiej** jest wyłącznie naszą tajemnicą, przeto przestrzegamy przed naśladownictwem. Z tajemnicy naszej pozwalamy sobie jednak zdradzić, że nazwę naszej **Eau de Pologne** zawdzięczamy składnikom, których dostarczyła nam woniejąca roślinność naszego żyźnego kraju.

Prawdziwej **Eau de Pologne** w oryginalnym opakowaniu dostać można dotychczas tylko u nas na składzie i w aptece Ruckera we Lwowie.

Nasza **Eau de Pologne** tem więcej zasługuje na zaufanie, ileż nasz spółnik p. Henryk Marbach jest dyplom. magistrem farmacji, chemikiem i specjalistą wyrobów chemiczno-kosmetycznych.

Cena 1 złr. 20 ct. w. a.

Zamówienia skutecznie się odwrotna pocztą. [3760—st. 1]

Najnowsze fasony

KAPELUSZY MĘSKICH

Kapelusze letnie różno kolorowe 1.20
Kapelusze z fabryki Habiga 5 złr.
CYLINDRY 5, 6, 7, 8, i 9 złr
Czapki płócienne i jedwabne od 50 ct., 1 złr., 1 złr. 50 ct. i 2 złr.
polecą

MARCIN MÜLLER
ulica Halicka l. 17. we Lwowie
(3766 — 6—2)

Maszyny do szycia

oryginalne amerykańskie

AJENCJA MASZYN ROLNICZYCH,
sleczkarnie, mlockarnie, buraczarnie,
młynki korbowe itd.

jakoteż pracownia mechaniczna

CZERBAKA

w Tarnowie

przy ulicy Krakowskiej w domu pana Krausa naprzeciw propinacji — posiada w zapasie wszelkie części składowe do maszyn, jakoteż igły, oliwę itd. W pracowni swej skutecznie wszelkie reperacje maszyn z poręczeniem trwałości, po cenach umiarkowanych.

Dostarcza obrazów olejnych kościelnych i salonowych, przez zdolnych artystów wiedeńskich wykonywanych.

Skład żelaznych, materiałów drucianych, wanien ogrzewanych itp.

Wszystkie wymienione przedmioty sprzedaje i dostarcza w wypłatach ratalnych według umowy.

Dziękując uprzejmie Szan. P. T. Publiczności za dotychczasowe kilkunastoletnie zaufanie, uprasza o dalsze względy. [3769—1—3].

A P T E K A

Szczęsnego Marjana

Traunfellnera

w Dolinie — poleca:

Antimigrin środek jedyny od migreny i bólu głowy 1 złr. **Celestin** środek przeciw plegom i plamom wotrobiny, odszczególniony kilku listami pochwalni mi za niezrównaną i niezawodną skuteczność 1 złr. **Roślinne cukierki** piersiowe, przeciw astmie, kaszlowi i kokluszom, pudełko 25 ct. **Puder „Koleżnej Miluchnej“** biały, różowy i sz mowy, pudełko nader ozdobne po 1 złr., po 60 i 40 ct. Kto raz poznał wartość mego pudru zarzeka wszelkie zagraniczne podobne preparaty. **Atramant czarny królewski** 1 litr 60 ct. w fiolaszczkach po 8 ct. Mający w tem przed innymi zaleptę i pierwszeństwo, iż jest mocno czarny, dobrze splywa z piór i nie psuje takowych. **Musztarda krymska** przednia po 60 ct. i 25 ct. **Owocówka**, wyborny likier ze świeżych owoców, litr 1 złr. **Flaszki** po 50 ct. i po 1 złr. **Zofia** przeciw siwiznie, nie farbuję tył o odmładza włosy. Cena flaszki 80 ct. Za skutek w przeciagu 3 tygodni ręczę. **Gliceryna** piękności, flaszka 1 złr. **Papierki** karbolowe i trocizki karbolowe jaknajt. niej.

Przy obstalunku za 5 zł. franco. (3764—st.—3).

W STANISŁAWOWIE

istnieje firma

SZYMAŃSKI i MAULIK

posiadająca **magazyn ubiorów męskich.** Firma ta ma wielki zapas materij francuskich, angielskich i krajowych, a wszelkie zamówienia każdemu starannie wypełnia tak, że my ze swojej strony śmiało polecamy każdemu pragnącemu tanio, ładnie i modnie ubierać się. Firma p. Szymańskiego i Maulika, którzy dali dowody swej rzetelności i sumiennosci niejednokrotnie. Zatrudnia pracowników fachowo wykształconych. (3763—9—3)

PILSNER MIESZCZAŃSKI

jest najlepsze piwo

w państwie austriackim,

odznaczne wieloma medalami na rozmaitych wytwach. Butelka półlitrowa kosztuje 20 cent. oprócz kaneyi za szkło (6 centów) Abonament na 50 butelek 8 złr. 50 ct. Odbiorcom 5 butelek odstawi się piwo do domu w oznaczonej godzinie. Codziennie świeże w głównym składzie we Lwowie, ulica Sobieskiego l. 22. W tym samym składzie nabyć można słynny **IMPERIAL** piwo marcowe znakomitej jakości. Butelka 13 centów. Abonament na 50 butelek 5 złr. 50 ct. (3765—2—6)

Mam zaszczyt niniejszem uprzejmie zawiadomić, że nabyłem w drodze kupna istniejącej od lat 62

w JAROSŁAWIU

Handel towarów korzennych,

win, herbaty

i towarów mieszanych

od zaszczytnie znanej firmy:

BRACIA JUŚKIEWICZ

i takowy nadal pod firmą:

JÓZEF KRASICKI

następca

Braci Juśkiewicz

prowadzić będą.

Posiadając gruntowne wiadomości fachowe, nabyte kilkunastoletnią praktyką w pierwszorzędnym domu handlowym naszego kraju, zaopatrzony zresztą w dostateczny kapitał obrotowy, jestem w możności wszystkie towary mego handlu z najlepszym i pierwszorzędnym źródłem nabywać, to też zapewnić mogę, że łaskawe zamówienia tak co do dobroci towarów, jako też konserwacji onych i korzystnych cen — ku wszechstronnemu zadowoleniu załatwione będą.

Szczególniejszą uwagę zwracam na znaczny zapas

starych win i rumów,

które od powyższej firmy zakupiłem, jak również na sprowadzone świeżo wprost od producentów wina, za których dobroć i prawdziwość poręczam.

Na żądanie przedkładam cennik towarów z uprzejmą prośbą porównania takowego z cenami podobnych zakładów, i zapraszam uprzejmie do próby zapewniając, że nieustannie staraniem mojem będzie, przez rzetelne postępowanie, towar doborowy i ceny przystępne pozyskać zaufanie Sz. Publiczności.

W oczekiwaniu łaskawego zlecenia mam zaszczyt kreślić się

Józef Krasicki.

[3768—1—3].

Z dniem 1. lipca 1885

znizła się cenę koku gazowego

I. klasy na 65 centów za 50 kilo.

II. " " 50 " " 50 "

Zarząd Zakładu gazowego we Lwowie.

Codziennie do widzenia

na krótki czas we Lwowie.

otwartą została w salach „Domu Narodowego“ przy placu „Kastrum“ na krótki czas największa w Europie

Historyczna Wystawa

figur woskowych

podobna

do M. Donsota Panopticum

w Londynie.

Między licznymi po mistrzowsku wykonanymi dziełami, najbardziej odszczególnia się plastyczna sensacyjna grupa, złożona z 50 figur naturalnej wielkości, przedstawiająca

Munkaczego:

Chrystus przed Piłatem

wykonana przez pp. Beno i Rivier, profesorów paryskiej akademii sztuk pięknych.

Prócz tego uzupełniają: wiele ras ludzi tej ziemi, galerja ukoronowanych panujących i rycerzy na koniu i pieszo, jako też wielką ilość wybitnych meźów, artystów i uczonych, zarazem rozmaite historyczne i humorystyczno-plastyczne obrazy rodzajowe znajdujące się w tej wielkiej wystawie sztuk.

Blisze szczegóły doniosła afisze w dniu otwarcia wystawy. Zwidzać można codziennie od 10—12 godziny przedpołudniem i od 4—10 wieczór.

Wstęp od osoby 20 ct.

Wojskowi od feldwebela niżej, tudzież dzieci płacą połowę.

Z największym szacunkiem
Louis Vetteé.

Do głównego składu wód mineralnych

S. Liebschütz

(3735 w Tarnowie 6—3)

na Bruku, naprzeciw hotelu Londyńskiego

nadszedł już transport

Świeżych wód.

Skład ten będzie otrzymywał co 14 dni świeże przesłki ze wszystkich źródeł krajowych i zagranicznych

Najnowszy wynalazek!

przeciw 3642 3—10

chrypce i kaszlowi

niezrównane w skuteczności:

CUKIERKI

ekstraktu klonowego

w pakietkach po 12 i 18 ct. a. w. są do nabycia w handlach korzennych we Lwowie u pp. St. Markiewicza, K. Bałabana, P. Górskiego, K. Klimowicza i Fr. Czarneckiego.

M. A. Trenker i Spółka

w **Deutsch Kreutz**, wynalazca i produc. Jeneralna ajencja u pana

Fl. Krause

we Lwowie, ul. Sykstuska l. 17.

Mięso wołowe

w najlepszym gatunku po cenach nader umiarkowanych w jatee pod l. 12 ul. Krzywej pod św. Szymonem

(3759 4—9) **Hartel.**

DOM BANKOWO-KOMISOWY

Biurowe ekspedycyjne

J. NAWROCKI

Kraków, Hotel Dreźnieński.

(3734 st. 5)

Pierwsza w Galicji
FABRYKA HARMONIUM
 dla PP. Organistów do uczenia
 śpiewu i gry organowej
Jana Śliwińskiego
 we Lwowie, ul. Ślusarska.
 (3730 3-4)

Mam zaszczyt zawiadomić Szan. P. T. Publiczność, iż po długiej praktyce zawodowej w kraju i zagranicą, osiedliłem się w Rzeszowie i otworzyłem na Nowem mieście w domu Wgo P. Holecera koncesjonowaną **pracownię siodlarską, powozową i lakiernią w Rzeszowie**, i przyjmować będę tak roboty nowe, jakoteż wszelkie reparacje. Również skuteczniam zamiary starych powozów i t. p. Zasada moją będzie dokładna i uczciwa wykończenie powierzonych mi robót, użycie wzorowych materiałów, szybkie wykonanie, przy barzo umiarkowanej cenie. Polecając się względem Szan. P. T. Publiczności, kreślę się z poważaniem
Józef Bonarek
 (3690-8-12) w Rzeszowie.

ZMIANA LOKALU.
Edward Menkes
 księgarnia, wypożyczalnia książek, skład nut i papieru w **Tarnowie**.
 Przeniesiona od 1 lipca 1885 z dotychczasowego lokalu spadkobierców Rappaporta do lokalu Józefa Deląga.
 (3737 3-4)

J. BŁONIAZ & DZIECIOŁOWSKI
 w Krakowie przy placu Marjańskim 1.
 3 polecają swój handel korzenny:
kawę, cukier, rum
 w przednich gatunkach, słowem wszystko, co w zakres handlu kolonialnego wchodzi. Sprzedają po miernej cenie, zamówienia skuteczniam szybko i sumiennie. (3748 3-4)

MAGAZYN KONFECJI DLA DAM
M. Obogiego
 8725 2-6 we Lwowie
 ulica Teatralna l. 7 (naprzeciw katedry) poleca najtańsze, najmodniejsze i najsumienniejsze źródło ubrania dla dam i dzieci.
PRACOWNIA
 ulica Strzelecka l. 5. I piętro we Lwowie.

Jan Trojanowski, przy ul. Włocławej l. 19, we Lwowie, poleca swój nowo otworzony Magazyn ubiorów męskich i wojskowych, wykonuje podług ostatniej mody z najlepszego materiału krajowego i zagranicznego po umiarkowanej cenie. Zamówienia skuteczniam szybko i sumiennie. (3680 5-6)

JAN KLECZYŃSKI, siodlarz w Krakowie, ulica Szpitalna Nr. 32, wykonywa wszelkie roboty siodlarskie i rymarskie, mianowicie: wybicia pojazdów, uprzęże na konie, siodła, przybory podróżne, pasy do maszyn, oraz przyjmuje wszelkie reperacje, ręcząc za rzetelne i punktualne wykonanie.
 Utrzymuje skład latarni powozowych.
 (3733 5-9)

Farby olejne we wszelkich kolorach całkiem gotowe, także rozmaite suche farby, **pokost olejno-konopny, spirytus olejny** moeno czarny dla wojskowych, **asfalt** i t.d., **lakier** rozmaitego gatunku, dalej **krachmal** polyskujący na przedniejszego wyrobu, za które poreczam, zarazem doskonały **wosk do froterowania podług**, ktsregu w roku 1865 wynalazłem i w całej Austrii najprzód rozpowszechniłem bezwarunkowo również trwałe połysk mające ga unki ciągle wyrabiam; **kit dla szklarzy**, wszelkie gatunki do **gładzenia**, jako to: **szmirgel, papier do czyszczenia kruszców i wyrobów z drzewa**, także **pomeks**, zarazem **szklanek (Kali-Natron), olej rzepakowy, smarowidło do powozów** i olej polecam całkiem prawdziwe. Nieprawdziwe gatunki bywają prawie wszędzie (nawet za wysokim wynagrodzeniem, aby wiarę wzbudzić), podawane zatem przez łatwowierność odbył pomnożyć i bezwstydną zysk osiągnąć. Olej i pokost bywają fałszowane. Do wyrobu nietrwałych, tanich gatunków farb i oleju, sprzedaje olej konopny kilo po 20 ct. Żwir (mąka z kości, lub piasek znajdujący się wszędzie) po 10 ct. kilo.
 (3758 3-6)

O. T. Winckler
 we Lwowie,
 ul. Teatralna Nr. 7 naprzeciw kościoła katedralnego.

Dobłą i pewną lokacją kapitałów
 są
4 1/2% Listy zastawne Banku krajowego
 posiadające gwarancję kraju, jakoteż
5% premiiowane Listy zastawne gal. Banku hip.
 losujące a 110 zlr.
 kupują i sprzedają najkorzystniej
SOKAL i LILIEŃ
 DOM BANKOWY i KANTOR WYMIANY.

Ceraty
 w wielkim wyborze na obicia mebli i powozów, barchanową na stoły, gutaperchowe na podkłady i inne w najlepszych gatunkach — również
dywany
 do obicia powozów i inne
materje powozowe,
 jak: (3684-4-4)
borty, taśmy czyli nathsznury, kutasy, pętlíce, guziki i gurty
 w różnych gatunkach po cenach fabrycznych poleca:
St. Wyszyńska przedtem R. Raymond
 we Lwowie ul. Ormiańska l. 30.

UWADOMIENIE.
 Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną publiczność i otoczoną Publiczność, iż z dniem 15. maja 1885 otworzyłem
ZAKŁAD
INTROLIGATORSKO-GALANTERYJNY
 plac na Bramie, vis-avis hotelu Przemysłowego, l. 103, na I piętrze, i zapatryłem takowy we wszelkie przyrządy introligatorskie.
 Przyjmuję wszelkie roboty w zakresie wchodzące, od najskromniejszych do najzobowiązujących opraw a mianowicie: Książki szkolne, Atlasy, Książki kościelne, Mszały i Ewangelie, Książki do nabożeństwa w próbie, skóry i aksamity, Książki urzędowe, Protokoły, Książki kasowe, Métryki, Fascykuly, Naklejanie map i planów, na próbie i t. d. i t. d.
 po umiarkowanych cenach.
 Będąc przez dłuższy czas za granicą, pracowałem w pierwszorzędnym zakładach introligatorskich, a nabymy w tym zawodzie biegłości, ośmielam polecić się łaskawym względem Szanownej P. T. Publiczności miejscowej i okolicznej.
 Z głębokim szacunkiem
Franćszek Opaliński
 introligator w Przemysłu.

J. MOLDAU & BERESZ
 przy placu Gołuchowskim l. 5
 we Lwowie

polecają swój nowo otworzony hurtowny i detaliczny **MAGAZYN PORCELANY I SZKŁA**, w wielkim wyborze i guście, osobliwie jest to sposobność dla prowincji dla panów kupców, ponieważ powyższa firma dała już niejednokrotnie dowód swojej uczciwości i rzetelności, z licznymi partjami (3733 szanownej publiki. 4-8)

B. BRODOR w Bochni po **ś. p. GORSKIM** poleca swoją starą **PIWNICĘ z WINAMI**
 która słynna z dobroci i smaku sprzedaje za beczki i litry — osobliwie dostarcza OO. do klasztorów licząc takowe po miernaj cenie — prztem poleca **RESTAURACJĘ**
 ze zdrowymi i smaczniemi potrawami.
 (3741 2-4)

Töpfer Józef
 przy ulicy Trybunańskiej l. 14 we Lwowie objął na własność istniejącą od lat kilkudziesięciu **fabrykę wyrobów nożowniczych, narzędzi chirurgicznych i weterynarskich** i poleca wszystkie towary w zakres nożownictwa wchodzące z najlepszego materiału i gustownie wykonane. Wszyskie zamówienia skuteczniam szybko, sumiennie i po miernej cenie. Wszelkie reperacje wykonuje natychmiast. (3746 0-6)

KAROL RASCHKA
 (dawniej J. Delong i Ska)
księgarnia
 skład nut, obrazów, materiałów piśmiennych, ekspedycja pism periodycznych, czytelnia i wypożyczalnia nut oraz skład fortepianów i pianin w Tarnowie, przeniesioną zostanie od 1. lipca na plac Kazimierza Wielkiego.
 Posiada na składzie dzieła naukowe, dziecinne, oraz książki do nabożeństwa. Skład nut zaopatrywany jest ciągle w najnowsze otwory. (3740 2-3)

Księgarnia poleca wielki skład papieru i materiałów piśmiennych, albumów, globusów, i stew na ramy i t. p. po najprzystępniejszych cenach.
 Przyjmuje przedpłatę na pisma periodyczne wychodzące w kraju i za granicą.
 Skuteczniam, ak najspieszniej bez podwyższenia ceny, wszelkie zamówienia na artykuły w zakres czynności księgarskich wchodzące.
 Czytelnia i wypożyczalnia nut jest ciągle kompletowana najnowszymi utworami dziełami.
 Ceny abonamentu książek i nut zostały niższe.
 Skład fortepianów i pianin zaopatrzony został w najlepsze fabrykaty i polecam takowe na najdogodniejszych warunkach.

Dom handlowo komisowy
 zastępstwa (3743 2-3)
 fabryk, znacznych domów handlowycy krajowych i zagranicznych
Z. SOKOŁOWSKI
 Kraków ul. Wiślna Nr. 8.

Handel M. Kruga w Przemysłu
 poleca świeże Wody mineralne krajowe i zagraniczne po najumiarkowanych cenach, oraz sole francusko-badzkie, marjebadzkie, karlsbadzkie, i Kalskie. (3681-6-8)

Bracia Landy w Slawowie
 „DOM KOMISOWY“ posiadają wycząny dla Galicji i Bukowiny skład **Cognacu** wprost od p. Benvenuto Heldwein et Comp. i sprzedają po miernej cenie takowy. Zamówienia skuteczniam szybko i sumiennie.
 (3762-3-3)